

Vähähiilinen betoni ja betonin kaltaiset materiaalit infrarakentamisessa

Uma seminaari 28.9.2022

Olli-Pekka Aalto

Helsingin kaupunki

Helsinki

Yleistä

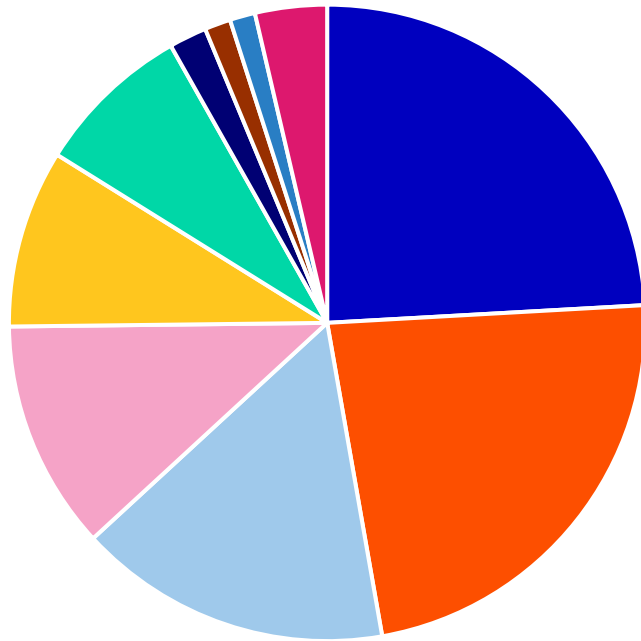
- Maapallon päästöistä noin 7 % aiheutuu betonin ja sementin valmistuksesta
- Helsingin kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.
- Suurimmat päästölähteet ovat asuminen (lämmitys) ja liikenne
  - Näiden pienentäminen edellyttää rakentamista
- Hiilineutraalius vaatii toiminnan kokonaisuutosta
- Rakentamisessa hiilineutraaliustavoite voidaan ositella seuraavasti:
  - Jätä tekemättä
  - Tee paremmin
  - Rakenteiden ja osien uudelleenkäyttö
  - Käytä vähemmän ja vähähiilisempiä materiaaleja
  - Käytä kierrätettyjä ja kierrätettäviä materiaaleja
- Kokonaispäästöt on tulo eri tason ratkaisuksista
- Materiaalien vähempi käyttö ja vähähiilisempien materiaalien käyttö liittyvät läheisesti toisiinsa.
  - Niiden ajoittuminen julkisessa rakennushankkeessa on kuitenkin osin eri. Kärjistettynä materiaalien määrää saadaan vähennettyä suunnitteluvaiheessa ja niiden hiili-intensiteettiä rakennusvaiheessa, kun ne hankitaan.

Betonista...

- Tapamme rakentaa perustuu edulliselle betonimaiselle aineelle, kaikkea ei voi eikä kannata korvata puulla (tai teräksellä yms.)
- Tiivis yhdyskuntarakenne tarvitsee betonia, jos haluamme joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn perustuvan 15 minuutin kaupungin, edellyttää se runsaasti (betonisia) tukirakenteita
- Tiivis ja sitä kautta ekologisesti kestävä yhdyskuntarakenne edellyttää:
  - Paalulaattoja
  - Tukimuureja
  - Siltoja
  - Tunneleita
  - Rantamuureja
  - yms
- Betonin tai betonin tavoin käytettävien materiaalien päästöjen vähentäminen reseptiikalla olisi hyvin tehokas tapa pienentää päästöjä ilman suurempaa systeemistä muutosta

Katu- ja puistorakentamisen päästölähteet Helsingissä

9 suurinta päästölähdettä

- Maa- ja kiviainekset
- Syvästabilointi
- Betoni
- Kuljetukset
- Luonnonkivi
- Sidotut päällysteet
- Teräs
- Ratakiskot ja vaihteet
- Muovi
- Muut

Selite	Kokonaispäästöt (kg CO ₂ ekv.)	Osuus päästöistä (%)	Järjestys kustannusten mukaan
Maa- ja kiviainekset	11 235 900	24.0	1
Syvästabilointi	10 774 300	23.1	9
Betoni	7 420 900	15.9	4
Kuljetukset	5 435 000	11.6	3
Luonnonkivi	4 214 900	9.0	2
Sidotut päällysteet	3 710 000	7.9	5
Teräs	892 800	1.9	16
Ratakiskot ja vaihteet	616 100	1.3	10
Muovi	599 700	1.3	7

= 96 %

Kaupungin vaikutusmahdollisuudet betonin päästöihin

Kuva 5.2. Selvityksen tulokset (kts. taulukko LIITE A)

Kaupunki voi vaikuttaa päästöihin lähinnä teknisten ja kaupallisten asiakirjojen kautta

- Suunnitteluvaatimukset
- Suunnitteluratkaisut
- Urakan kilpailutus

Yksikään osapuoli ei voi yksin ratkaista kaikkea, tarvitaan toimintaa linjassa

Tiekartta vähähiiliseen betoniin valmisteilla

https://helsinginkaupunki-my.sharepoint.com/personal/ollipekka_aalto_hel_fi/Documents/28.9.22%20UUMA/Tiekartta_luonnos_20220912.pdf

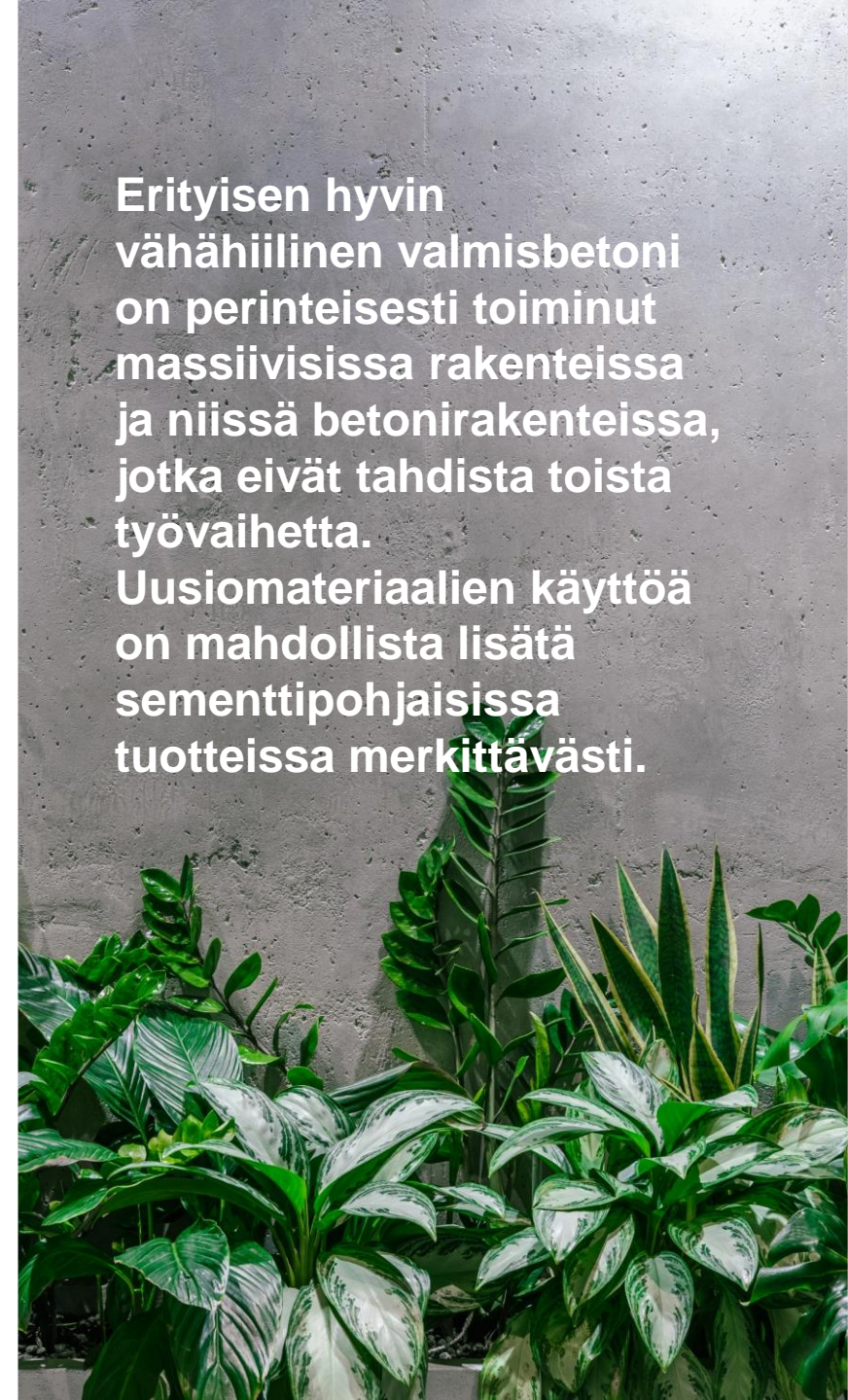
Kiitos!

Helsinki

Vähähiilinen betoni ja muu uusiomateriaali tuotannon näkökulmasta, infrarakentaminen

- Vähähiilisissä betonilaaduissa on useimmiten korvattu sementtiä vähähiilisemmillä aineilla. => *Vaikutuksia työmaaolosuhteiden hallintaan esimerkiksi sitoutumisaikojen, pumppauspaineiden ja olosuhdehallinnan osalta.*
- Seostettujen sementtien haaste on perinteisesti ollut hitaampi alkulujuuden kehitys, loppulujuus sen sijaan normaalin betonin tasoa tai jopa korkeampi. => *Massiivirakenteet ja hitaammin muottipurettavat kohteet.*
- Hyödynnys lähinnä GWP085 -luokassa. => *Esimerkiksi tuulivoimassa ja muissa massiivirakenteissa mahdollisuudet suurin masuunikuonapitoisuuksiin reseptissä.*

Erityisen hyvin vähähiilinen valmisbetoni on perinteisesti toiminut massiivisissa rakenteissa ja niissä betonirakenteissa, jotka eivät tahdista toista työvaihetta. Uusiomateriaalien käyttöä on mahdollista lisätä sementtipohjaisissa tuotteissa merkittävästi.

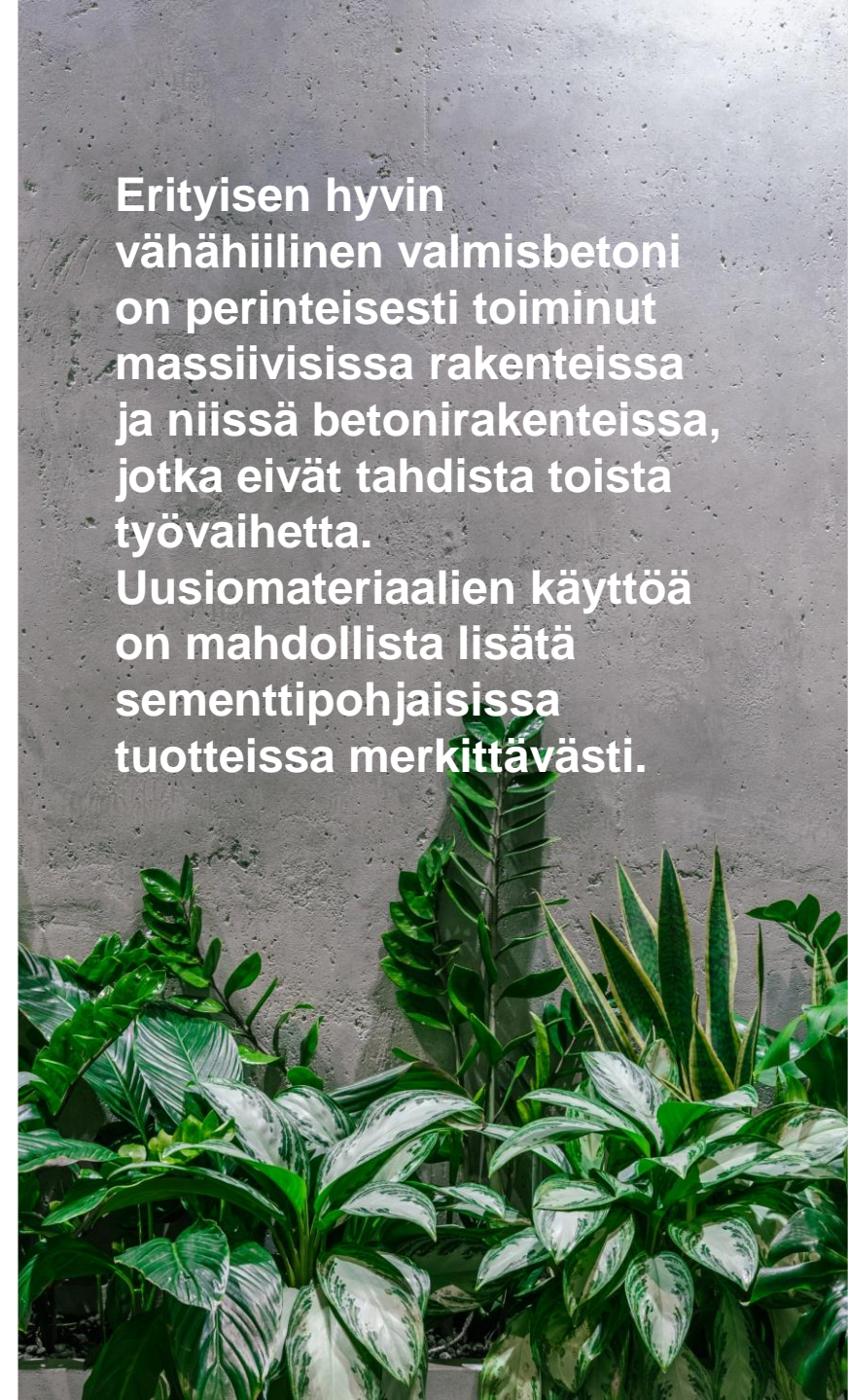

Vähähiilinen betoni ja muu uusiomateriaali tuotannon näkökulmasta, infrarakentaminen

Valmisbetonin ohella on uusiomateriaali- ja CO₂ –mahdollisuuksia elementoinnissa, betonisissa pihakivissä, printattavissa tuotteissa, stabilointipilareissa, ...

=> yhteistyön merkitys tilaajan, suunnittelijan ja toteuttajan kanssa ensiarvoisen tärkeää ja aikainen vaikuttaminen esimerkiksi markkinavuoropuhelujen kautta.

Erityisen hyvin vähähiilinen valmisbetoni on perinteisesti toiminut massiivisissa rakenteissa ja niissä betonirakenteissa, jotka eivät tahdista toista työvaihetta. Uusiomateriaalien käyttöä on mahdollista lisätä sementtipohjaisissa tuotteissa merkittävästi.

Ruskeasuon raitiovaunuvarikko

Ilmastoviisaasti yhteistyössä

Hlynöron – Helsinki

EU-talouden mukainen
asuinrakennus

BISTRO

LEIPOMO
KAHVIA

F1rdo – Helsinki

Kunnianhimoinen hiilipäästöjen vähennys

F1rdo – Helsinki

Kunnianhimoinen hiilipäästöjen vähennys

KIIITOS!